

ת"פ 8807/09/14 - מדינת ישראל נגד אסף עידו

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 8807-09-14 מדינת ישראל נ' עידו

בפני כבוד השופטת חנה מרים לומפ
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

אסף עידו

הנאשם

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע בעקבות הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן החובק שני אישומים בעבירות של גידול, ייצור והכנת סמים מסוכנים, סחר בסמים ושתי עבירות של החזקת כלים להכנת סם שלא לצריכה עצמית.
2. מעובדות האישום הראשון עולה כי ביום 26.8.14 החזיק הנאשם בביתו בכלים המשמשים להכנת סם מסוכן וכן בסמים לשימוש עצמי בכך שהחזיק סם מסוג פרח קנבוס במשקל 1.59 גר', ופטריית הזיה מסוג פסילוציבין במשקל 3.5158 גר' וכן באוהל, מד לחות, וונטה, שלוש ספקי כוח וארבע לוחות לד עם וונטות ושקיות ניילון.
3. מעובדות האישום השני עולה כי ביום 26.8.14 בדירה אשר שכר הנאשם ברח' דוב הוז בירושלים, גידל הנאשם סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל 1,040 ו- 840 גר'. באותן הנסיבות גידל הנאשם בדירה 67 עציצי קנבוס וכן החזיק מעבדת סמים המורכבת מאוהלים, מזגנים, בקבוקי דיזון, לוחות לדים, גופי תאורה שונים וכן ספקי כוח.
4. עוד עולה מעובדות האישום השני כי במשך שלושה חודשים עובר ליום 18.8.14 מכר הנאשם ליאיר סגל סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל של מאות גרמים, עבורם קיבל הנאשם מיאיר סך של 12,000 ₪.
5. הצדדים לא הגיעו להסדר לעניין העונש אך הוסכם כי יתקבל תסקיר בעניינו של הנאשם שלאחריו הצדדים יטענו לעונש באופן חופשי.

תסקיר שירות מבחן

6. מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם בן 32, רווק המתגורר בבית הוריו בירושלים. עוד עולה מהתסקיר כי עד

למעצרו ניהל הנאשם אורח חיים נורמטיבי, סיים את לימודיו עם תעודת בגרות מלאה, התגייס לשירות קרבי ולאחר שחרורו עבד במפעל של אביו, יצא את הארץ ובהמשך עבד בבית ספר לחינוך מיוחד, עבר להתגורר בתל אביב, עבד כברמן וטיפל בילדים. בגיל 27 עבר להתגורר בדרום הארץ שם עבר סדנאות רוחניות. בסיום התקופה חזר לירושלים, התגורר אצל הוריו ולמד במשך שלוש שנים לימודי שיאצו במכללה. לאחר לימודיו עבר להתגורר בגפו בבית זית והשתלב בלימודי יוגה ועבד כמדריך יוגה ומדריך שיאצו.

7. קצינת המבחן מסרה כי הנאשם בן למשפחה נורמטיבית, אולם היה קושי בקשר בין הנאשם לאביו, ולא ארחיב בעניין מפאת צנעת הפרט. יחד עם זאת עולה מהתסקיר כי הוריו תמכו וסייעו לו לאורך השנים ומגלים דאגה ותמיכה בנאשם ובאחיו.

8. אשר לביצוע העבירה, מסרה קצינת המבחן כי הנאשם לוקח אחריות למעשיו והביע חרטה עליהם, לדבריו הוא גידל את הסם לשימוש העצמי, שכן השימוש בסם סייע לו להתמקד בתחושות גופניות לצורכי יוגה. הנאשם הביע רצון להשתלב בטיפול במרכז יום לנפגעי סמים ואף שולב לאחרונה במסלול של טיפול פרטני. כמו כן הנאשם מסר בדיקות לאיתור שרידי סם והם נמצאו נקיות. קצינת המבחן התרשמה כי הנאשם החל להשתמש בסמים לצורך בריחה מהתמודדות עם מכלול התחושות השליליות שחש, ולהערכתה התקשה להתמודד עם הקשיים בהתנהלותו והסמים היוו עבורו מפלט. עוד סברה קצינת המבחן כי הנאשם מתקשה להפנים את משמעות חומרת השלכות מעשיו.

9. אשר להערכת סיכון לעבריינות והסיכוי לשיקום, סברה קצינת המבחן כי לצד ניהול אורח חיים נורמטיבי, לנאשם קושי בהתנהלות באופן יציב במסגרת סדירה ומחייבת ואינו מודע להשלכות השימוש בסמים ולדפוסי התמכרותו ומתקשה להבין את השלכות התמכרותו וגידול הסמים, ולכן כל אלה מהווים גורמי סיכון להישנות העבירה. מנגד גילוי המוטיבציה של הנאשם להשתלב בהליך טיפול והתקדמותו בטיפול מקטינים את גורמי הסיכון. בסופו של יום קצינת המבחן המליצה לדחות את הדיון בארבעה חודשים וזאת כדי לעקוב אחר התקדמות הנאשם בהליך הטיפול.

10. מתסקיר שירות המבחן מיום 8.7.15 עולה כי הנאשם התמיד בהליך הטיפול, השתלב במרכז היום, גילה מוטיבציה לשינוי, תובנות ולקיחת אחריות. עוד עולה מהתסקיר כי הנאשם הביע חרטה על התנהלותו ורצה להמשיך את הליך הטיפול והשיקום, וכי הבדיקות שמסר נמצאו נקיות. הרקע לשימוש בסמים מפורט בעמ' 2, פסקה 2 לתסקיר.

11. שירות המבחן המליץ, נוכח המאמצים והכוחות שגייס הנאשם בעת הליך הטיפול, לקיחת האחריות המלאה והבעת חרטה ובושה ומאחר שמדובר בנאשם ללא עבר פלילי, ומאחר שהטלת מאסר על הנאשם עלולה לפגוע באופן משמעותי בהליך השיקום, להימנע מעונש מאסר בפועל ולהסתפק בענישה של מאסר שירוצה בעבודות שירות וכן הטלת צו מבחן למשך שנתיים.

טיעוני הצדדים

12. ב"כ המאשימה הדגישה את הנסיבות המחמירות של האישום השני, שכן מדובר במספר רב של עציצים, תשתית

מתאימה וכן התמורה הכספית הגבוהה שהנאשם קיבל עבור הסמים. בנוסף הנאשם החזיק כמות גדולה של סם מסוג קנאביס במשקל של כשני קילוגרם, כמו כן מאישום 1 עולה כי לנאשם נגישות אף לסוגי סמים נוספים. ב"כ המאשימה הדגישה את הצורך במלחמה בנגע הסמים וזאת נוכח ההשפעות הקשות של עבירות אלה ועל כן יש להעדיף את האינטרס הציבורי על פני הנסיבות האישיות של נאשמים.

13. ב"כ המאשימה טענה כי באשר לאישום הראשון מתחם העונש ההולם נע בין 6 חודשי מאסר ועד ל- 12 חודשי מאסר בעוד שלגבי האישום השני מתחם העונש ההולם נע בין 36 חודשי מאסר ועד ל- 60 חודשי מאסר.

14. אשר לעונש המתאים, ציינה כי למרות שמדובר בנאשם צעיר ללא עבר פלילי שלקח אחריות למעשיו, חסך זמן שיפוטי והחל בהליך של שיקום, מרכז הכובד בענישה צריך להיות שיקולי גמול והרתעה וביקשה למקם את הנאשם ברף האמצעי של המתחמים ולהשית עליו 48 חודשי מאסר, מאסר על תנאי וקנס שלא יפחת מ- 30,000 ₪, פסילה ופסילה על תנאי.

15. ב"כ הנאשם ציין כי אשר לכמות הסמים שנתפסה היא כוללת את השורשים והענפים שאין בהם חומר פעיל, כך שמדובר בכמות לשימוש נמוכה וציין את נסיבותיו האישיות ותרומתו של הנאשם לחברה וביקש להעדיף שיקולי שיקום ולאמץ את המלצת שירות המבחן. עוד ביקש להתחשב בתקופת המעצר בה שהה הנאשם וכן העובדה ששהה במעצר בית מיום 5.11.14, כאשר הנאשם לא הפר את התנאים במהלך כל התקופה והחל בהליך של טיפול. כמו כן הפנה לפגיעה אשר עבר הנאשם במסגרת מעצרו.

16. אשר לעבירת הסחר טען ב"כ הנאשם כי מדובר בנסיבות מיוחדות, מדובר באדם אחד אשר היה בטיפול אצל הנאשם וכיום יש לו אישור לקבלת קנביס רפואי. סכום של 12,000 ₪ לא כיסו את ההוצאות של הקמת המעבדה אשר הקים הנאשם, ומדובר באדם שאינו עבריין, אלא באדם נאיבי שכבר בעת חקירתו במשטרה לקח אחריות מלאה למעשיו והוא זה אשר סיפר על המכירות למר סגל, ואלמלא דבריו לא היה ידוע כלל על עבירה זו.

17. ב"כ הנאשם סבר כי מתחם העונש ההולם עבירות אלה הוא בין צו שירות לתועלת הציבור לבין מאסר של עד 10 חודשים וסבר כי יש להטיל על הנאשם עונש ברף הנמוך של המתחם, של עבודות שירות וכן צו מבחן למשך שנתיים, פסילה על תנאי וקנס. לחילופין טען כי אם בית המשפט סבור שמתחם העונש ההולם מתחיל מעונש של מאסר ממש, הרי שבשל הליך השיקום אותו עבר הנאשם יש לחרוג ממתחם העונש ההולם.

18. קצינת המבחן אשר נכחה בדיון הדגישה את חשיבות השיקום והטיפול בנאשם אשר הראה נכונות אמיתית לשיקום, ולכן גם שירות המבחן בא בהמלצה להטלת צו מבחן למשך שנתיים.

19. הנאשם בדברו האחרון מסר כי כל עובדות כתב האישום עולים מהודאתו במשטרה והם כתוצאה משיתוף פעולה מלא עם הרשויות, שכן מרגע שנעצר החליט שהוא מספר הכל, מוריד הכל מהלב ומשנה את הכיוון שהלך בו. הנאשם הדגיש את הקושי שעבר בעת מעצרו ובהמשך בעת ששהה במעצר בית מלא באזוק אלקטרוני. הנאשם ציין

כי יצא את ביתו רק לטיפול וביקש את אמון בית המשפט כדי שימשיך בדרך בה בחר. לסיום דבריו הביע הנאשם חרטה מלאה על המעשים.

מתחם העונש ההולם

20. בע"פ 6747/11 מדינת ישראל נ' מערוף אבו רקיק (מיום 3.1.13) חזר בית משפט העליון על החומרה הטמונה בעבירות הקשורות בסמים והנזק הרב אשר הן גורמות לחברה. בית המשפט העליון הפנה לקביעה שנקבעה בע"פ 211/09 אזולאי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 22.6.2010):

"הענישה בעבירות מסוג זה נועדה, קודם לכול, לשרת את מטרת הגמול לעברין על עיסוק בסם העלול לסכן חיי אדם ולפגוע בבריאות המשתמשים בו; שנית, על העונש להעביר מסר חד-משמעי של הרתעה ביחס לעבריינים פוטנציאליים, ולשמש אות אזהרה אפקטיבי לכל מי שמתכוון לקחת חלק במערכת ההעברות והסחר בסמים, תהא אשר תהא הפונקציה אותה הוא ממלא בשרשרת זו של העברת הסם מיד ליד" (שם, בפסקה 10, וראו גם, ע"פ 9482/09 ביטון נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 24.7.2011); ע"פ 5765/10 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 5.6.2011); ע"פ 3570/09 אבו עמרה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 3.5.2010)).

21. עמדת בית המשפט העליון וכן העובדה שהמחוקק קבע לצד עבירת החזקת סם שלא לצריכה עצמית עבירת הגידול ועבירת הסחר, עונש מאסר של עד 20 שנה, מלמדים על כך שמדובר בערך חברתי ממעלה ראשונה. במקרה שבפני כתב האישום הוגש בבית משפט השלום ולכן העונש הקבוע לצד העבירה הוא עד 7 שנות מאסר, אולם גם כך מדובר במדרג החומרה הגבוה ביותר בבית משפט השלום.

22. כמצוות תיקון 113 לחוק, עלי לקבוע ראשית לכל האם עסקינן באירוע אחד או במספר אירועים. הנאשם הורשע בשני אישומים שאירעו בסוף חודש אוגוסט וכן בסחר בסם במשך שלושה חודשים עובר לכך.

23. בית משפט העליון דן בשאלה האמורה ואין תמימות דעים ביחס לשאלה זו. גישה אחת היא גישתם של כב' השופטת ברק-ארז וכב' השופט פוגלמן בע"פ 4913/10 ג'אבר נ' מדינת ישראל (מיום 29.10.2014) (להלן: **"ע"פ ג'אבר"**) לפיה ניתן לטעון כי כל העבירות בהן הורשע הנאשם במסגרת כתב האישום מהוות אירוע אחד בגינו יש לקבוע מתחם אחד כולל של ענישה הולמת. גישה שניה היא גישתם של כב' השופט דנציגר בע"פ ג'אבר וגישתו של כב' השופט ג'ובראן בע"פ 1605/13 פלוני נ' מדינת ישראל (מיום 27.8.2014) לפיה אף שמדובר בעבירות שבוצעו במסגרת אותו מיזם עברייני, משניתן להפריד בין המעשים יש לקבוע מתחם נפרד לכל אחד מהאירועים.

24. מצאתי כי במקרה שלפני, למרות הפיצול לשני אישומים, יש לקבוע כי מדובר באירוע אחד. זאת, מאחר שמדובר במסכת עבריינית אחת הכוללת החזקת ציוד לגידול סמים, החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, גידול הסמים ומכירתם. סבורני כי פירוק המעשים לגורמים וניסיון לקבוע מתחמים נפרדים לגבי כל שלב

משלבי המעשה הוא טכני בלבד. לפיכך, כאמור, אני רואה במסכת כולה אירוע אחד, ולפיכך אקבע מתחם אחד.

25. סעיף 40 ג' לחוק העונשין קובע כי בעת קביעת מתחם העונש ההולם על בית המשפט להתחשב בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה בהתאם לסעיף 40 ט' לחוק העונשין. מנסיבות ביצוע העבירה עולה כי מדובר בעבירות שבוצעו תוך תכנון מוקדם, שכן הנאשם רכש מבעוד מועד את הציוד הנדרש לגידול הסמים, גידל עציצים רבים, השתמש בדירה ברחוב דוב הוז רק לשם כך והחזיק סמים בכמות ניכרת לשימושו העצמי ולצורך מכירתם. חלקו של הנאשם בביצוע העבירות הוא מרכזי שכן הוא המעורב היחיד בעניין. עוד יש להתחשב בכך שמדובר בכמויות סם לא מבוטלות ששווים הכלכלי רב, והנאשם אף קיבל תמורה של 12,000 ₪. יודגש כי הנאשם הוא חוליה משמעותית בשרשרת הפצת הסם, שכן כמות הסמים אותה החזיק מספיקה למאות מנות (זאת בהתחשב בחזקות אותם קבע המחוקק בפקודת הסמים). מנגד לא ניתן להתעלם מהנסיבות המיוחדות של מקרה זה כאשר הנאשם מכר את הסם לאדם אחד בלבד שהיה מטופל שלו, וכיום לאותו אדם אישור לקבלת קנבוס רפואי בשל צרכים רפואיים. כך שאין מדובר בסוחר סמים "רגיל" אלא במי שמכר סם לאדם הזקוק לו בשל בעיות רפואיות ולאותו אדם בלבד. עוד יש להתחשב כי כמות החומר הפעיל הוא קטן באופן יחסי לכל כמות החומר הצמחי שנתפס.

26. אשר לענישה הנוהגת - בתיקי "מעבדות" הענישה הנוהגת היא ככלל לעונשי מאסר שבין חודשי מאסר קצרים ועד ל-18 חודשי מאסר, וזאת בהתחשב בכמות הסם שנתפסה, טיב המעבדה ומשך הפעלתה (ר' 27605-04-11 וההפניות לשורה ארוכה של גזרי דין המאוזכרים שם וכן ת.פ. 58475-09-14). במקרה שלפני הנאשם מואשם בעבירה חמורה נוספת של סחר בסם מסוכן, מדובר במכירה לאורך זמן ובתמורה לסך של 12,000 ₪, הענישה הנוהגת בעבירות אלה היא בין 6 חודשי מאסר ועד ל-18 חודשי מאסר. כך גם הענישה הנוהגת באשר לסחר בסמים מסוג קנבוס בכמות של כמה מאות גרמים היא בין 6 חודשי מאסר ועד ל-18 חודשי מאסר.

27. בהתחשב בכל אלה אני סבורה כי מתחם הענישה ההולם, בנסיבותיו של תיק זה, ובהתחשב בכך שהנאשם ביצע במסגרת אותו אירוע, מספר עבירות הקשורות בסמים לרבות מכירתם, נע בין עונש של 10 חודשי מאסר בפועל ועד ל-24 חודשי מאסר בפועל.

העונש המתאים

28. לחומרה, אשקול את הצורך בהרתעת הנאשם וכן את הצורך בהרתעת הרבים ולעניין זה יפים דבריו של בית המשפט העליון בדבר הצורך במלחמה בתופעה ובמיגורה, תוך הטלת עונשים מרתיעים.

"אכן, נגע הסמים הפוגע קשות בחברתנו מחייב מלחמת חורמה והעונשים שיגזרו על ידי בתי המשפט בשל עבירות סמים צריכים להשתלב במאבק הכולל להדברת הנגע. על כן, יש ליתן משקל ממשי לשיקול ההרתעת אל מול השיקולים האישיים, אשר משקלם יהיה נמוך יותר במקרים כגון אלה". ר' ע"פ 9482/09 שמעון ביטון נגד מדינת ישראל ([טרם פורסם] מיום 24.7.11)

29. לקולא אשקול את נסיבותיו האישיות של הנאשם, את גילו הצעיר, את העובדה כי זו מעורבותו הראשונה בפלילים, וכי הוא לקח אחריות מלאה למעשיו עוד בשלב החקירה ושיתף פעולה עם הרשויות באופן מלא. עוד אשקול את העובדה כי הנאשם שהה במעצר במשך למעלה מחודשיים וחווית המעצר היתה קשה לו ביותר והציבה לו גבולות ברורים. בהמשך הנאשם שהה במעצר בית מלא באיזוק אלקטרוני למשך תשעה חודשים נוספים, שהם קרובים באופיים לתקופת מעצר ממש, כפי שנקבע בתיקון לחוק פיקוח אלקטרוני על עצור ועל אסיר משוחרר על תנאי (תיקוני חקיקה), התשע"ה-2014, שנכנס לתוקפו ביום 16.6.15.

חריגה ממתחם העונש ההולם

30. בהתאם לסעיף 40ד לחוק העונשין, אני סבורה שזה המקרה שיש לחרוג ממתחם העונש ההולם, למרות שמדובר במעשה עבירה בעל חומרה יתרה, וזאת, נוכח הסיכוי הממשי שהנאשם ישתקם ונוכח הנסיבות היוצאות דופן של ההליך אותו עבר הנאשם, למרות הקשיים הרבים בנקודת המוצא ממנה יצא לדרך. הנאשם מתמיד בהליך הטיפול הביע חרטה על התנהלותו, גייס כוחות לעבור שינוי מהותי בחייו והוא נמצא בעיצומו של הטיפול. שירות המבחן וכן קצינת המבחן שנכחה בדיון, הדגישו את הצורך לתת לנאשם הזדמנות להשלים הליך זה ועל כן המליצו על הטלת צו מבחן למשך שנתיים.

31. מעבר לשיקום המשמעותי אותו עבר הנאשם עומדות לו נסיבות רבות לקולא ובהם גילו הצעיר, לקיחת האחריות, התקופה בה שהה הנאשם במעצר ובהמשך התקופה הממושכת בה שהה הנאשם בתנאים מגבילים, כך שיש ממילא למקמו ברף התחתון של המתחם. שילוב של תקופה מקסימלית של עבודות השירות, אם ימצא מתאים לכך, ללא ניכוי ימי מעצרו קרובים לרף התחתון של המתחם, כך שאין מדובר בחריגה ניכרת מהמתחם ובשילוב של עונשים נוספים, יינתן מענה לצורך בהרתעת הנאשם ובהרתעת הרבים.

32. לפיכך בטרם ייגזר דינו של הנאשם הממונה על עבודות השירות יכין חוות דעת בעניינו.

ניתן היום, י"ח אב תשע"ה, 03 אוגוסט 2015 במעמד ב"כ הצדדים והנאשם.